

1. välikoe 18.3.1998

Tfy-56.138 AURINKOENERGIATEKNIikka

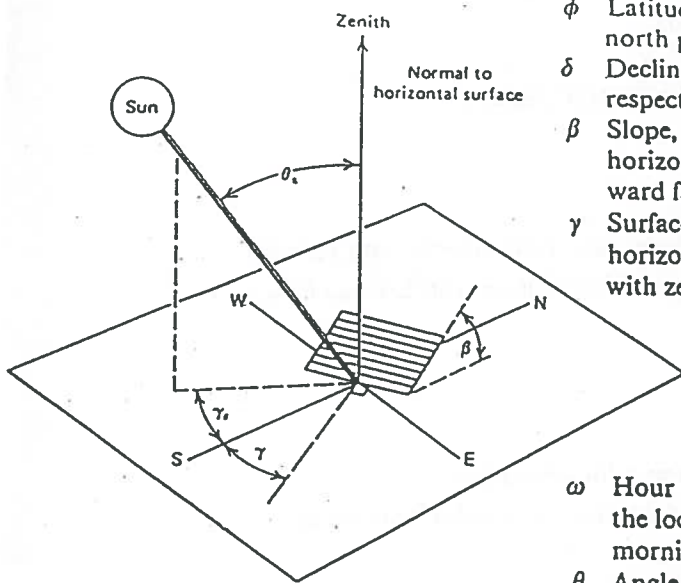
Valitse 4 tehtävää.

1. Johda lauseke auringon suoran säteilyn tulokulman kosinille ($\cos\theta_i$) kulmaan β kallistetulle tasokeräimelle, joka seuraa auringon liikettä atsimuuttitasossa ($\gamma_{\text{keräin}} = \gamma_{\text{aurinko}}$). Auringon korkeuskulma on α .
2. Aallonpituusselektiiviset pinnat.
3. Johda yksilaisen tasokeräimen läpäisykertoimen τ lauseke lasin heijastuskertoimen ρ funktiona. Millä säteilyn tulokulman arvolla lasikatteen läpäisee enää puolet tulevasta säteilystä?
Heijastuskerroin säteilyn kulkiessa aineesta 1 aineeseen 2 on

$$\rho_{12} = \frac{1}{2} \left(\frac{\sin^2(\theta_2 - \theta_1)}{\sin^2(\theta_2 + \theta_1)} + \frac{\tan^2(\theta_2 - \theta_1)}{\tan^2(\theta_2 + \theta_1)} \right),$$

missä tulokulmaa θ_1 ja taitekulmaa θ_2 yhdistää Snellin laki. Lasin taitekerroin on 1.526 ja ilman 1. Lasi ei absorpoi säteilyä.

4. Oheinen käyrä kuvastaa aurinkokeräimen liittoshyötysuhdetta F . Käyrää apuna käyttäen selvitä
  - a) Miten F muuttuu, jos absorptiopinta vaihdetaan metallista muoviin. Miten ko. muutosta voidaan kompensoida teknisesti?
  - b) Millainen on aurinkokeräin, jonka $F = 1$?
  - c) Mitä suuruusluokkaa on selektiivisen keräimen F ? U_L on keräimen k -arvo ja k on keräinabsorptiopinnan johtavuus.
5. Selitä lyhyesti:
  - a) ilmassa,
  - b) pyrheleometri,
  - c) Kirchoffin laki,
  - d) diffuusi säteily,
  - e) HWB-yhtälö ja
  - f) säteilyintensiteetin arvo ilmakehän ulkopuolella.

- ϕ Latitude, that is, the angular location north or south of the equator, north positive. $-90^\circ \leq \phi \leq 90^\circ$.
- δ Declination, that is, the angular position of the sun at solar noon with respect to the plane of the equator, north positive. $-23.45^\circ \leq \delta \leq 23.45^\circ$.
- β Slope, that is, the angle between the plane surface in question and the horizontal. $0 \leq \beta \leq 180^\circ$ ($\beta > 90^\circ$ means that the surface has a downward facing component).
- γ Surface azimuth angle, that is, the deviation of the projection on a horizontal plane of the normal to the surface from the local meridian, with zero due south, east negative, west positive.* $-180^\circ \leq \gamma \leq 180^\circ$.
- ω Hour angle, that is, the angular displacement of the sun east or west of the local meridian due to rotation of the earth on its axis at 15° per hour, morning negative, afternoon positive.
- θ Angle of incidence, that is, the angle between the beam radiation on a surface and the normal to that surface.

